

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Фізико-математичний факультет
Кафедра інформатики та прикладної математики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Оксана ОСТРОУШКО

“___” _____ 2024 р.

Робоча програма практики
“ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ”

Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.09 Середня освіта (Інформатика)
Додаткова спеціалізація	Програмування
Освітня програма	Інформатика. Програмування

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Розробники робочої програми:

С.В. Шокалюк, к. пед. н., доцент, доцент

О.Ю. Тарасова, к. фіз.-мат. н., доцент, доцент

М.В. Моїсеєнко, к. пед. н., старший викладач

І.С. Закарлюка, асистент

Рецензенти:

С.О. Семеріков, д. пед. н., професор, старший дослідник

О.О. Лаврентьєва, д. пед. н., професор, в.о. зав. кафедри педагогіки

Н.М. Токарева, д. п. н., професор, зав. кафедри загальної та вікової психології

Л.С. Цоуфал, керівник виробничої практики Криворізького державного педагогічного університету

Програма практики затверджена на засіданні кафедри інформатики та прикладної математики «__» грудня 2024 р., протокол № __.

Програма практики затверджена на засіданні вченої ради фізико-математичного факультету «__» грудня 2024 р., протокол № __.

Завідувач кафедри _____

Наталя МОІСЕЄНКО

2. ОПИС ПРАКТИКИ

Практика «Виробнича практика в закладах освіти»

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг (кредити / години)	Форма семестрового контролю
Денна	4	8	12/360	диференційований залік

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Виробнича практика в закладах освіти є обов'язковим (нормативним) освітнім компонентом за освітньою програмою «Інформатика. Програмування» на першому (бакалаврському) рівні здобуття вищої освіти. Практика проводиться з відривом від навчання, в умовах професійної діяльності, під організаційно-методичним керівництвом викладачів КДПУ.

Метою виробничої практики в закладах освіти є удосконалення загальних і спеціальних (фахових і предметних) компетентностей здобувачів вищої педагогічної освіти, їх залучення до самостійної педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти на основі знань та умінь, здобутих під час вивчення навчальних дисциплін, що є нормативними освітніми компонентами відповідної освітньо-професійної програми («Загальна педагогіка», «Методика виховної роботи», «Психологія (загальна, вікова, педагогічна)», «Методика навчання інформатики», «STEM-практики в освіті» тощо).

Основні завдання виробничої практики в закладах освіти:

- виховання у здобувача любові до професії вчителя, прагнення до постійного професійного розвитку;
- забезпечення умов для професійної адаптації, залучення здобувачів до активної діяльності в учнівських колективах;
- розвиток (удосконалення) теоретичних знань та практичних умінь, оволодіння методами застосування їх у практичній діяльності;
- ознайомлення зі специфікою діяльності у сучасних закладах освіти;
- розвиток (удосконалення) вміння проводити уроки з використанням сучасних педагогічних та інформаційних технологій;
- розвиток творчого підходу до організації дослідницької діяльності, набуття вмінь проводити наукові дослідження, а також умінь здійснювати самоконтроль, самоаналіз та об'єктивну самооцінку власної педагогічної діяльності, а також вчителів, колег-практикантів;

- оволодіння вмінням спілкування з колегами, вихованцями та їхніми батьками;

- вироблення навичок самостійності в підготовці й проведенні різних форм і видів навчально-виховної роботи та особистої відповідальності за їх ефективність і якість;

- сприяння розвитку і закріпленню особистісних професійних рис, які є передумовою формування педагогічної майстерності, індивідуального стилю професійної діяльності.

Очікувані результати практичної підготовки. У результаті проходження виробничої практики в закладах освіти студент повинен демонструвати:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

- розуміння концептуальних засад інформатики й специфіки методики її навчання у закладах загальної середньої освіти;

- готовність до організації освітнього процесу у різних (вище зазначених) закладах освіти (через здатність розв'язувати задачі курсу інформатики різних рівнів (базового або поглибленого), курсів за вибором та факультативів, аналізувати та оцінювати ефективність їх розв'язання; здатність проектувати електронні (цифрові) освітні ресурси, використовувати їх в освітньому процесі; здатність здійснювати діагностику, моніторинг і оцінювання якості набутих знань і сформованих вмінь з інформатики у здобувачів освіти; здатність до організації та проведення позанавчальної роботи здобувачів освіти з інформатики, їх самостійної та дослідницької роботи);

- здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу;

- здатність використовувати інновації у професійній діяльності;

- здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності;

- здатність здійснювати дослідження за предметною спеціальністю, прогнозувати та презентувати отримані результати.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Загальну організацію виробничої практики в закладах освіти та контроль за її проведенням здійснює керівник виробничої практики Університету.

Бази практики на кожен навчальний рік визначаються спільно керівником виробничої практики Університету та керівником педагогічної практики зі спеціальності 014.09 Середня освіта (Інформатика). Перелік баз практики подано у додатку А.

Розподіл студентів на виробничу педагогічну практику здійснює керівник педагогічної практики зі спеціальності. Як правило, студенти закріплюються по одному за одним класом.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми виробничої педагогічної практики в закладах освіти забезпечують:

- кафедра інформатики та прикладної математики (керівник практики зі спеціальності 014.09 Середня освіта (Інформатика), групові керівники – методисти з інформатики);
 - кафедра педагогіки (методисти з педагогіки);
 - кафедра загальної та вікової психології (методисти з психології).
- Обов'язки керівників практики подано у Додатку Б.

Здобувачі при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики консультацію щодо оформлення звіту та необхідної документації;
- взяти участь у настановній та підсумковій конференціях в Університеті, у семінарах, нарадах та ін. заходах, які проводяться перед початком практики;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені робочою програмою практики і вказівками її керівників;
- виконувати правила внутрішнього розпорядку бази практики;
- вивчити й суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно підготувати звітну документацію відповідно до вимог програми практики та у визначений термін надати її на перевірку;
- у визначений термін скласти залік із практики.

Здобувачі при проходженні практики мають право:

- одержувати у керівників від Університету та бази практики консультації щодо виконання завдань практики, оформлення документації, розв'язання проблемних ситуацій тощо;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення підготовки до практики, її організації і методичного забезпечення;
- при наявності поважних причин, підтверджених документально, самостійно підібрати для себе місце проходження практики, пройти практику в інший період.

5. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст діяльності студентів-практикантів на організаційно-ознайомчому етапі практики (1-й тиждень):

- участь у настановній конференції з педпрактики;
- знайомство з керівництвом та педагогічними працівниками освітнього закладу – бази практики;
- знайомство з класами, за якими закріплені на період практики для проведення уроків з інформатики;

- вивчення матеріально-технічної бази, апаратно-програмного забезпечення кабінетів інформатики та інформаційних технологій;
- аналіз планів навчальної та виховної роботи школи, календарних та поурочних планів вчителів інформатики, плани гуртків та факультативів, плани виховної роботи класних керівників, плани роботи методичних об'єднань вчителів з предмету;
- складання та затвердження індивідуального плану роботи на період практики, до якого включають навчальну, методичну, виховну та дослідницьку роботу.

Зміст діяльності студентів практикантів на основному етапі практики (2-7-й тижні):

1. виконання завдань освітньої діяльності, позакласної, методичної і громадської роботи:

- аналізують навчальну програму з інформатики на період практики та підручники (навчальні посібники) відповідних класів;
- знайомлять з необхідною навчально-методичною літературою з предмету;
- відвідують та аналізують уроки з предмету, які проводять вчителі-наставники;
- вивчають педагогічний досвід вчителів інформатики, за якими закріплені на період практики;
- розробляють розгорнуті плани-конспекти різнотипових уроків;
- здійснюють добір змісту навчального матеріалу, методів, прийомів і засобів навчання до кожного уроку у відповідності до вікових та індивідуальних особливостей учнів, меті та завдань уроку;
- проводять не менше 10 уроків (тривалістю 40-45 хвилин) з інформатики;
- готують до поурочних комплексів інтерактивні вправи, тести тощо;
- відвідують уроки колег-практикантів, здійснюють аналіз відвіданих уроків та самоаналіз проведених уроків; використовують результати аналізу і самоаналізу для вдосконалення своєї педагогічної майстерності;
- розробляють і організовують різні види позакласної роботи з предмету (екскурсії, вечори, брейн-ринги, конкурси тощо);
- беруть участь у методичній роботі: спостерігають за роботою методичних об'єднань вчителів інформатики;

2. виконання завдань виховної роботи:

- виконують обов'язки помічника класного керівника. На виховних заходах проводять роботу з учнями, спрямовану на поліпшення успішності й дисципліни, спонукання їх до самоосвіти і самовиховання, виховання позитивних якостей особистості кожного учня, роботу з учнівським самоврядуванням класу;

- за допомогою методиста з педагогіки та класного керівника розробляють різні форми виховної роботи (бесіди, диспути, конференції, вікторини тощо) і застосовують їх на практиці;

- проводять заліковий виховний захід;

- проводять роботу з батьками: долучаються до підготовки і проведення батьківських зборів.

3. виконання завдань з психології:

- відвідування уроків учителя-предметника;

- психолого-педагогічний аналіз відвіданого уроку.

Зміст діяльності студентів-практикантів на підсумковому етапі практики (8-й тиждень):

- завершення оформлення складових комплекту звітної документації, зокрема підготовка звітів з практики;

- складання комплекту звітної документації на перевірку керівникам практики від університету;

- підготовка презентаційного матеріалу основних результатів практики та участь у підсумковій конференції.

6. ДОКУМЕНТАЦІЯ З ПРАКТИКИ

Груповому керівнику – методисту з інформатики подається звітна документація за таким переліком:

- витяг із протоколу засідання педагогічної ради ЗЗСО із підписом керівника закладу – бази практики і печаткою закладу про результати виконання завдань практики із рекомендованою оцінкою;

- звіт із практики;

- індивідуальний план;

- щоденник студента-практиканта із записами про результати спостереження за окремими учнями, і колективом класу, аналіз відвіданих уроків, висновки/зауваження керівників практикою тощо;

- 10 поурочних комплексів (розгорнутий план-конспект або технологічна карта уроку, навчальна презентація або навчальне відео, інтерактивні вправи, тест) до залікових уроків з інформатики;

- методична розробка позакласного заходу з інформатики;

- психолого-педагогічний аналіз уроку вчителя-предметника з фахової дисципліни за визначеною схемою;

- методична розробка залікового виховного заходу з самоаналізом.

Частина звітної документації, зокрема щоденники практики, конспекти (технологічні карти) залікових уроків, методичні розробки, може подаватися в електронному (цифровому) форматі з використанням системи MOODLE.

Документація з практик зберігається на кафедрі інформатики та прикладної математики протягом трьох років.

Документація, подана в електронному (цифровому) вигляді, архівується менеджером кафедри.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Кожен блок завдань практики – завдання з інформатики, завдання з педагогіки, завдання з психології – оцінюється за стобальною шкалою.

Загальна оцінка з практики виставляється груповим керівником – методистом з інформатики, використовуючи такі вагові коефіцієнти:

Блоки завдань практики	Коефіцієнт
Завдання з інформатики	0,7
Завдання з педагогіки	0,15
Завдання з психології	0,15

Розподіл 100 балів за виконання завдання з інформатики подано у таблиці:

Види роботи	Максимальна кількість балів
Систематичність, змістовність та грамотність дописів у щоденнику практики	10
Підготовка та проведення 10 залікових уроків (по 8 балів за урок*)	8*10 = 80
Підготовка та проведення позакласного заходу з інформатики	5
Повнота, змістовність та грамотність звіту з практики	5
РАЗОМ:	100

*Примітка. 4 бали за проведення уроку виставляє вчитель інформатики, 4 бали за зміст поурочного комплексу виставляє методист; якщо методист був присутній на заліковому уроці, то він виставляє всі 8 балів.

Оцінювання результатів педагогічної практики є диференційованим, передбачає виставлення оцінок «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»:

Кількість балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	5 (відмінно)	A
80 – 89	4 (добре)	B
71 – 79		C
61 – 70	3 (задовільно)	D
50 – 60		E
30 – 49	2 (незадовільно)	FX
0 – 29		F

Залік із виробничої практики в закладах освіти виставляється у відомості обліку успішності і в індивідуальні навчальні плани здобувачів. протягом двох тижнів після її завершення.

ПЕРЕЛІК БАЗ ПРАКТИКИ**Заклади загальної середньої освіти (академічні ліцеї):**

1. Криворізький ліцей №129.
2. Криворізький ліцей академічного спрямування «Міжнародні перспективи».
3. Криворізький природничо-науковий ліцей.
4. Криворізький Центрально-Міський ліцей.
5. Криворізька гімназія №12
6. Криворізька гімназія №16
7. Криворізька гімназія №52 “Діалог”
8. Криворізька гімназія №90

ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ

Керівник виробничої педагогічної практики зі спеціальності

1. Здійснює планування, загальну організацію, методичне забезпечення та облік результатів виробничої педагогічної практики здобувачів.
2. Організовує та проводить настановну та підсумкову конференції.
3. Розподіляє студентів по базах практики.
4. Готує документацію для направлення студентів на практику (направлення, проєкт наказу по Університету).
5. Контролює роботу групових керівників та інших методистів.
6. Вибірково відвідує уроки та позаурочні заходи, які проводять студенти.
7. Здійснює загальний контроль за ходом виробничої педагогічної практики, виконанням її програми, зокрема за своєчасною і якісною підготовкою звітної документації, виставленням оцінок, оформленням журналів практики, відомостей та записів у залікових книжках студентів.
8. Вносить пропозиції з удосконалення практики, вживає заходи для усунення недоліків в організації практики.
9. Підбиває підсумки практики та складає звіт.
10. Доповідає на засіданнях кафедри та вченій раді факультету про хід та результати виробничої педагогічної практики.

Груповий керівник – методист з інформатики

1. Здійснює безпосереднє керівництво практикантами.
2. Бере участь у настановній і підсумковій конференції.
3. Разом із керівництвом бази практики розподіляє студентів за класами (групами).
4. У кінці першого тижня затверджує індивідуальний план виробничої педагогічної практики.
5. Забезпечує проведення практикантами уроків різних типів та різноманітних позаурочних і позакласних заходів з інформатики.
6. Надає методичну допомогу практикантам у підготовці й проведенні організаційно-виховної роботи.
7. Відвідує залікові уроки й позакласні заняття з предмета, аналізує й оцінює їх.
8. Проводить консультації, наради, методичні семінари тощо для студентів із різних питань педагогічної практики, разом із керівником від бази практики (учителем інформатики, викладачем) перевіряє і затверджує плани-конспекти залікових уроків (занять).
9. Контролює виконання студентами програми практики.
10. Своєчасно інформує факультетського керівника (керівника практики зі спеціальності) і деканат про хід практики, випадки порушення студентами трудової дисципліни, невиконання ними програми практики.
11. Бере участь у підсумковій педагогічній нараді в закладі освіти.

12. Аналізує звітну документацію, надану студентами, разом із іншими методистами оцінює роботу студентів протягом практики.

13. Виставляє підсумкову оцінку з виробничої педагогічної практики.

14. Звітує на засіданні кафедри про хід практики, вносить пропозиції щодо вдосконалення теоретичної і практичної підготовки студентів.

Методист з педагогіки

1. Бере участь у настановній і підсумковій конференціях із педагогічної практики, а також у нарадах у закладі освіти на початку і в кінці практики.

2. Разом із керівником від бази практики (класним керівником, куратором) допомагає студентам у плануванні виховної роботи з дитячим колективом.

3. Консультує студентів із питань змісту та організації виховної роботи.

4. Забезпечує проведення студентами виховної роботи з учнями. Надає методичну допомогу в підготовці й проведенні виховного заходу.

5. Відвідує виховний захід кожного студента та аналізує його.

6. Надає допомогу студентам у вивченні індивідуальних особливостей учнів.

7. Своєчасно інформує факультетського керівника і деканат про хід практики, випадки порушення студентами трудової дисципліни, невиконання ними програми практики.

8. Аналізує звітну документацію, надану студентами, оцінює роботу студентів протягом практики.

9. Звітує на засіданні кафедри про хід практики, вносить пропозиції щодо вдосконалення теоретичної і практичної підготовки студентів.

Методист з психології

1. Бере участь у настановній і підсумковій конференціях із педагогічної практики, а також у нарадах у закладі освіти на початку і в кінці практики.

2. Керує роботою студентів із вивчення особистості і колективу учнів і виконанням інших завдань із психології, передбачених програмою педагогічної практики.

3. Своєчасно інформує факультетського керівника і деканат про хід практики, випадки порушення студентами трудової дисципліни, невиконання ними програми практики.

4. Аналізує звітну документацію, надану студентами, оцінює роботу студентів протягом практики.

5. Звітує на засіданні кафедри про хід практики, вносить пропозиції щодо вдосконалення теоретичної і практичної підготовки студентів.